

Ambtelijk voorontwerp

Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt in verband met de implementatie van Richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186)

Wij Willem-Alexander, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het ter implementatie van richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186) noodzakelijk is Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Wet op het notarisambt te wijzigen;
Zo is het, dat Wij, de Afdeling advisering van de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek wordt als volgt gewijzigd:

A

Na artikel 175 wordt een artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 175a

1. Een vennootschap kan worden opgericht langs elektronische weg.
2. Voor de toepassing van lid 1 kan gebruik worden gemaakt van een modelakte van oprichting als bedoeld in artikel 53c van de Wet op het notarisambt.
3. In afwijking van artikel 191a lid 1 kan bij oprichting langs elektronische weg geen andere inbreng dan in geld overeen worden gekomen.
4. Indien een vennootschap uitsluitend wordt opgericht door natuurlijke personen die gebruikmaken van de in lid 2 bedoelde modelakte van oprichting, wordt de oprichting door de notaris afgewikkeld binnen vijf werkdagen en in andere gevallen binnen tien werkdagen, te rekenen vanaf de meest recente van de volgende data: de datum waarop de notaris alle documenten en informatie heeft ontvangen van de oprichters of de datum van betaling van het aandelenkapitaal. Op deze termijn is Verordening (EEG, Euratom) nr. 1182/71 (PbEG L 124) van de Raad van 3 juni 1971 houdende vaststelling van de regels die van toepassing zijn op termijnen, data en aanvangs- en vervaltijden van overeenkomstige toepassing.
5. Indien de oprichting niet kan worden afgerond binnen de termijn als bedoeld in lid 4 stelt de notaris de oprichters in kennis van de redenen voor de vertraging.
6. Uiterlijk bij de oprichting, bedoeld in dit artikel, verklaren personen die bestuurder willen worden of aan hen als bestuurder of gewezen bestuurder van een rechtspersoon een bestuursverbod is opgelegd in een andere lidstaat, verband houdend met de omstandigheid dat tijdens of in de drie jaren voorafgaand aan het uitspreken van het faillissement van die rechtspersoon:
 - a. door de rechter bij onherroepelijke uitspraak is geoordeeld dat de bestuurder voor zijn handelen of nalaten bij die rechtspersoon aansprakelijk is;

- b. de bestuurder doelbewust namens die rechtspersoon rechtshandelingen heeft verricht, toegelaten of mogelijk gemaakt waardoor schuldeisers aanmerkelijk zijn benadeeld en die bij onherroepelijk geworden uitspraak door de rechter zijn vernietigd;
- c. de bestuurder, ondanks een verzoek van de curator, in ernstige mate is tekortgeschoten in de nakoming van zijn informatie- of medewerkingsverplichtingen jegens de curator;
- d. de bestuurder, hetzij als zodanig, hetzij als natuurlijke persoon handelend in de uitoefening van een beroep of bedrijf, ten minste tweemaal eerder betrokken was bij een faillissement van een rechtspersoon en hem daarvan een persoonlijk verwijt treft; of
- e. aan die rechtspersoon of de bestuurder ervan een boete is opgelegd wegens het opzettelijk niet, onjuist of onvolledig doen van belastingaangifte, het opzettelijk bijdragen aan het heffen van een te laag bedrag aan belastingen, of het opzettelijk niet, gedeeltelijk niet, dan wel niet binnen de in de belastingwet gestelde termijn betalen van verschuldigde belasting en deze uitspraak onherroepelijk is.

7. Tot bestuurder van de vennootschap kunnen geen personen worden benoemd die in een andere lidstaat een bestuursverbod opgelegd hebben gekregen op een van de gronden genoemd in lid 6, voor de duur van het in die andere lidstaat opgelegde bestuursverbod.

B

Artikel 176 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding "1." geplaatst.
2. Er wordt een lid toegevoegd, luidende:
 2. Voor de toepassing van artikel 175a lid 1 wordt aan de eis van een schriftelijke volmacht als bedoeld in lid 1 ook voldaan indien de volmacht elektronisch is vastgelegd.

Artikel II

De Wet op het notarisambt wordt als volgt gewijzigd:

Na artikel 53 wordt een titel ingevoegd, luidende:

Titel Va. De elektronische notariële akte

Artikel 53a

Voor de toepassing van deze titel en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

eid-as-verordening: verordening (EU) nr. 910/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 23 juli 2014 betreffende elektronische identificatie en vertrouwensdiensten voor elektronische transacties in de interne markt en tot intrekking van Richtlijn 1999/93/EG (PbEU 2014, L 257);

elektronisch identificatiemiddel:

- a. een elektronisch identificatiemiddel dat is uitgegeven op grond van een stelsel voor elektronische identificatiemiddelen met betrouwbaarheidsniveau hoog als bedoeld in artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening; of
- b. een elektronisch identificatiemiddel dat is uitgegeven in een andere lidstaat van de Europese Unie op grond van een stelsel voor elektronische identificatiemiddelen met betrouwbaarheidsniveau hoog als bedoeld in artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening, en dat ten behoeve van de grensoverschrijdende authenticatie is erkend overeenkomstig artikel 6, eerste lid, van de eidas-verordening;

elektronische notariële akte: de notariële akte, bedoeld in artikel 53b;

richtlijn 2017/1132/EU: richtlijn (EU) 2017/1132 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 aangaande bepaalde aspecten van het vennootschapsrecht (PbEU 2017, L 169);

richtlijn 2019/1151/EU: richtlijn (EU) 2019/1151 van het Europees Parlement en de Raad van 20 juni 2019 tot wijziging van Richtlijn (EU) 2017/1132 met betrekking tot het gebruik van digitale instrumenten en processen in het kader van het vennootschapsrecht (PbEU 2019, L 186);

systeem voor gegevensverwerking: het systeem voor gegevensverwerking, bedoeld in artikel 53d.

Artikel 53b

1. Deze titel is van toepassing op de notariële akte van oprichting van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, bedoeld in artikel 175, tweede lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, indien de vennootschap wordt opgericht langs elektronische weg als bedoeld in artikel 175a, eerste lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
2. De notariële akte, bedoeld in het eerste lid, is elektronisch.

Artikel 53c

1. Het bestuur van de KNB wijst een model aan als bedoeld in artikel 13 nonies van richtlijn 2017/1132/EU in ten minste een officiële taal van de Unie die zoveel mogelijk grensoverschrijdende gebruikers grotendeels begrijpen.
2. Het model, bedoeld in het eerste lid, wordt ter beschikking gesteld door middel van een openbaar toegankelijk door de KNB beheerd informatieportaal.

Artikel 53d

1. De notaris is aangesloten op een door de KNB beheerd systeem voor gegevensverwerking.
2. Het systeem voor gegevensverwerking heeft tot doel de totstandkoming van een elektronische notariële akte mogelijk te maken.
3. Binnen het systeem voor gegevensverwerking worden persoonsgegevens, waaronder het burgerservicenummer, alsmede andere gegevens verwerkt voor zover dit noodzakelijk is voor een goede uitvoering van deze wet en op deze wet berustende bepalingen.
4. Het systeem voor gegevensverwerking biedt in ieder geval de mogelijkheid tot:
 - a. het ondertekenen van de elektronische notariële akte;
 - b. de identificatie van partijen, getuigen, tolken, gevolmachtigden en de notaris door middel van een elektronisch identificatiemiddel;
 - c. het tot stand brengen van een directe beeld- en geluidverbinding tussen de verschijnende personen, getuigen en de notaris, die een natuurgetrouwe weergave biedt van wat zich op dat moment afspeelt in de ruimtes waarin de verschijnende personen, getuigen en de notaris zich bevinden;
 - d. het ondertekenen van de volmacht, bedoeld in artikel 53f;
 - e. het online betalen door middel van een online betaaldienst die voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in artikel 13 sexies van richtlijn 2017/1131/EU;
 - f. het verzamelen van de gegevens, bedoeld in artikel 3, vierde lid, van richtlijn 2019/1151/EU.
5. Het systeem voor gegevensverwerking is:
 - a. betrouwbaar;
 - b. beveiligd tegen onbevoegd gebruik;
 - c. voldoet aan de meest recente internationale en nationale standaarden; en
 - d. stelt de partijen, getuigen, tolken en gevolmachtigden en de notaris in staat te voldoen aan de bij of krachtens de wet gestelde eisen ten aanzien van de elektronische notariële akte en de totstandkoming hiervan.
6. Bij verordening worden nadere regels gesteld ten aanzien van het systeem voor gegevensverwerking.

Artikel 53e

1. De ondertekening, bedoeld in artikel 37, tweede lid, eerste volzin, van een elektronische notariële akte vindt plaats via het systeem voor gegevensverwerking door het gebruik van een elektronische handtekening.
2. Bij verordening worden nadere regels gesteld ten aanzien van de elektronische handtekening, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 53f

1. Een volmacht tot medewerking aan een elektronische notariële akte wordt ten overstaan van de notaris of zijn waarnemer die de elektronische notariële akte passeert, via het systeem voor gegevensverwerking verleend aan een onder diens verantwoordelijkheid werkzame persoon. Artikel 53e en artikel 53g zijn van overeenkomstige toepassing.
2. De volmacht waaraan verschijnende personen hun bevoegdheid ontleen als bedoeld in het eerste lid wordt aan de akte gekoppeld.

Artikel 53g

1. In afwijking van artikel 39, eerste lid, stelt de notaris de identiteit van de personen die voor hem verschijnen vast aan de hand van een elektronisch identificatiemiddel via het systeem voor gegevensverwerking. Personen en getuigen kunnen aan de notaris verschijnen door het gebruik van een directe beeld- en geluidverbinding als bedoeld in artikel 53d, vierde lid, onderdeel c.
2. Het eerste lid is niet van toepassing indien de notaris in een individueel geval om de fysieke aanwezigheid van de partijen bij de akte verzoekt omdat hij redenen heeft om te vermoeden dat identiteitsfraude is gepleegd met het oog op de verificatie van de identiteit, en dit gerechtvaardigd is vanwege redenen van algemeen belang, namelijk het voorkomen van identiteitsmisbruik of – wijziging als bedoeld in artikel 13ter, vierde lid, van richtlijn 2017/1131/EU.
3. Het eerste lid is niet van toepassing indien de notaris in een individueel geval om de fysieke aanwezigheid van de partijen bij de akte verzoekt omdat hij redenen heeft om te vermoeden dat de regels inzake handelingsbekwaamheid en vertegenwoordigingsbevoegdheid niet worden nageleefd, en dit gerechtvaardigd is om redenen van algemeen belang, namelijk het waarborgen van de regels inzake de handelingsbekwaamheid van partijen en hun bevoegdheid om een vennootschap te vertegenwoordigen als bedoeld in artikel 13 octies, achtste lid, van richtlijn 2017/1131/EU.

Artikel 53h

1. De plaats waar de elektronische notariële akte is verleden, bedoeld in artikel 40, tweede lid, onderdeel e, is de plaats op het grondgebied van Nederland waar de notaris voor wie de elektronische notariële akte wordt verleden zich bevindt.
2. De vermelding van het tijdstip van de ondertekening van de akte door de notaris, bedoeld in artikel 40, derde lid, vindt plaats door het gebruik van een gekwalificeerd elektronisch tijdstempel als bedoeld in artikel 3, onderdeel 34, van de eidas-verordening.

Artikel 53i

1. In afwijking van artikel 41, tweede lid, wordt de inhoud van de elektronische notariële akte, van de volmacht, bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en van overige elektronische bijlagen, gesteld in een bij verordening aan te wijzen documentstandaard die de

- betrouwbaarheid, de uitleesbaarheid, de duurzaamheid en de beveiliging tegen onbevoegde wijziging en een ongewijzigde reproductie van de inhoud waarborgt en voldoet aan de meest recente nationale of internationale standaarden.
2. De aanwijzing, bedoeld in het eerste lid, vindt ten minste iedere vijf jaar plaats.
 3. Bij verordening worden regels gesteld over de wijze waarop de minuut van een elektronische notariële akte, de volmacht, bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en overige elektronische bijlagen, worden geconverteerd naar de aangewezen documentstandaard. Na conversie is de elektronische notariële akte gesteld in de aangewezen documentstandaard de minuut van deze elektronische notariële akte.
 4. In afwijking van artikel 12, eerste lid, is de notaris verplicht minuten van elektronische notariële akten die tot zijn protocol behoren, volmachten als bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en overige elektronische bijlagen, bij de KNB te bewaren.
 5. Bij verordening worden nadere regels gesteld ten aanzien van het bij de KNB bewaren van minuten van elektronische notariële akten, volmachten, bedoeld in artikel 53f, eerste lid, en overige elektronische bijlagen.

Artikel 53j

1. Artikel 43, derde lid, tweede volzin, is niet van toepassing op de elektronische notariële akte.
2. Artikel 43, vierde lid, derde volzin, is niet van toepassing op de elektronische notariële akte.
3. Ten aanzien van artikel 43, vierde lid, vijfde volzin, geldt dat met het aanbrengen van het uur en de minuut van die ondertekening wordt gelezen het aanbrengen van het gekwalificeerd elektronisch tijdstempel als bedoeld in artikel 53h, tweede lid.
4. Artikel 45, eerste lid, is niet van toepassing op de elektronische notariële akte.
5. Artikel 52, tweede en derde lid, is niet van toepassing op de elektronische handtekening, bedoeld in artikel 53e, eerste lid.

Artikel 53k

Onverminderd artikel 55a, eerste lid, de vergoedingen voor de oprichting van een besloten vennootschap langs elektronische weg als bedoeld in artikel 175, derde lid, van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek ter uitvoering van artikel 13 quinquies van richtlijn 2017/1132/EU, op niet discriminerende wijze toegepast.

Artikel III

Indien het bij koninklijke boodschap van 19 juni 2018 ingediende voorstel van wet Algemene regels inzake het elektronisch verkeer in het publieke domein en inzake de generieke digitale infrastructuur (Wet digitale overheid) (34 972) tot wet is of wordt verheven en artikel 9 van die wet in werking treedt, wordt in artikel III, onderdeel A, in artikel 53a, in de definitie van "elektronisch identificatiemiddel" na "artikel 8, tweede lid onderdeel c, van de eidas-verordening" ingevoegd "en is aangewezen of erkend op grond van artikel 9 van de Wet digitale overheid".

Artikel IV

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden vastgesteld.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren die zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven,

De Minister voor Rechtsbescherming,

CONCEPT